



www.um.warszawa.pl

## Urząd Miasta Stołecznego Warszawy

### Wydział Prasowy

pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

wydzialprasowy@um.warszawa.pl, www.um.warszawa.pl

## **KONCEPCJA SZCZEGÓŁOWA ZAGOSPODAROWANIA PASA POMIĘDZY JEZDNIAMI UL. EMILII PLATER W WARSZAWIE, na odcinku pomiędzy Dworcem Centralnym a ul. Świętokrzyską**

### **Autorzy:**

RS AK Architektura Krajobrazu ([www.krajobraz.com.pl](http://www.krajobraz.com.pl))

### **Zamawiający:**

Wydział Estetyki Przestrzeni Publicznej (Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego, Urzędu m.st. Warszawy)

### **Założenia koncepcji:**

Tworzenie układów o wyraźnej kompozycji budujących tożsamość miejsca.

Głównym założeniem koncepcji jest zaprojektowanie przestrzeni funkcjonalnej i estetycznej. Teren opracowania to pas pomiędzy dwiema jezdniami ruchu zamknięty liniami krawężnika drogowego. Przestrzeń do tej pory spełniająca rolę utwardzonego parkingu dla samochodów osobowych, w przyszłości ulegnie zwężeniu (zgodnie z wytycznymi nowej organizacji ruchu oraz projektem drogowym opracowanym dla ul. Emilii Plater), zmianie ulegnie także funkcja oraz sposób użytkowania.

### **Poprawa bezpieczeństwa i kreowanie warunków do rozwoju relacji pomiędzy użytkownikami przestrzeni publicznych**

Sposób aranżacji przestrzeni ma zapewnić również bezpieczne użytkowanie całości ulicy Emilii Plater na danym odcinku, tj. stanowić barierę komunikacyjną dla ruchu pieszego w poprzek jezdni w miejscach nie wyznaczonych przejściami. W miejscach przejść dla pieszych, wprowadzono elementy małej architektury, takie jak: ławki na gabionach, kosze na odpadki, pojedyncze siedziska – taborety. Wpływa to na poprawę odbioru miejsca przez użytkownika, wrażenia bardziej ludzkiej skali w aranżacjach przestrzeni miejskich oraz stanowi potencjalne miejsce rozwoju relacji społecznych. Jak wykazują badania, ludzie w mieście zatrzymują się w miejscach bardzo ruchliwych tylko po to, aby obserwować innych.

### **„Odbetonowanie” miasta, umożliwienie wsiąkania wody opadowej i używanie materiałów z odzysku**

Założeniem koncepcji jest również wprowadzenie takich elementów, które w maksymalnym stopniu wykorzystywać będą materiały budowlane z odzysku, w

szczegółności wszelkie materiały z kamiennych nawierzchni drogowych, lub odkrytych po zdjęciu wierzchniej warstwy asfaltu z jezdni. Projektowane rośliny to gatunki wytrzymałe na warunki miejskie, szybko rosnące. Pojawiają się między innymi gatunki pionierskie oraz roślinność ruderalna, mogąca rosnąć w skrajnie ubogich warunkach. Często wykorzystywane przy rekultywacji terenów zdegradowanych. To symboliczne pokazanie procesu naturalnej sukcesji. W tkance miasta bez ingerencji ludzkiej, opuszczonej, w krótkim czasie wkracza naturalna sukcesja roślinności. Po latach przyroda przejmuje samoistnie władzę i kontrolę. Zadaniem koncepcji jest umiejętna pomoc w przyspieszeniu tego procesu w ograniczonej skali.

W kompozycji całości główną osnową jest para dwóch dominujących, przeplatających się ze sobą linii inspirowanych łańcuchem cząsteczki DNA. Wykonane są one ze stykających się ze sobą gabionów kamiennych. Efekt falowania występuje zarówno w płaszczyźnie poziomej rzutu oraz w pionowej – oba ciągi różnicują się wysokościowo. Dzięki temu układ staje się bardziej dynamiczny, przestrzenny, nawiązując do trójwymiarowej budowy cząsteczki DNA. Miękkie linie krzywizn charakterystyczne dla form naturalnych występujących w przyrodzie stanowią indywidualną kompozycję wpisującą się w bardzo zróżnicowane w swym charakterze i funkcji, wnętrza urbanistyczne ul. Emilii Plater.

Wzór całości ułożony został z dwóch skrajnych materiałów: roślinnego – młodych nasadzeń brzoź gatunku rodzimego tworzących zwarty zagajnik oraz mineralnego – gabionów wypełnionych materiałem kamiennym z odzysku. Wysokość konstrukcji z gabionów jest zmienna i waha się w granicach od 50 do 100 cm wys. Nie stanowi ona przeszkody dla wzroku prowadzących pojazdy oraz pieszych. Stanowi jednakże barierę przestrzenną zapobiegającą przemieszczaniu się wzdłuż wysepek i w poprzek jezdni w miejscach do tego nie wyznaczonych.

### **Ekonomiczność realizacji oraz dalszego utrzymania**

Do wypełnienia koszy gabionowych zostanie wykorzystany materiał pochodzący z rozbiórki nawierzchni sąsiadujących (np.: kostki granitowej z chodników przed Salą Kongresową). Samo wnętrza gabionów - niewidoczne od zewnątrz - tworzyć może materiał luźny: gruz, okruchy nawierzchni betonowych itp. Jest to rozwiązanie bardzo funkcjonalne i ekonomiczne, nie tylko wykorzystuje wtórnie materiał już znajdujący się na miejscu ale również daje możliwość ponownego użycia tych koszy w innej lokalizacji i wypełnienie ich innym, docelowym materiałem.

W miejscach przejść dla pieszych liniowy wzór całości odnajduje swoją kontynuację w materiałach na nawierzchnie oraz ich układzie. Linia gabionów w miejscach ucięcia ma

swoją kontynuację w postaci falistych pasów nawierzchni ograniczonych listwą metalową nawiązującą materiałowo do siatki gabionu.

### **Wykorzystanie potencjału gatunków rodzimych oraz wykorzystywanie możliwości roślin i ich charakterystycznych cech, takich jak np. wzrost na twardych podłożach**

Nasadzenia brzoź stanowią bardzo silny akcent dopełniany przez pozostałe elementy zagospodarowania. Biegną zieloną wstęgą przenikającą linie gabionów. Podobnie jak poprzednie, linia brzoź również w płaszczyźnie pionowej ma zróżnicowaną wysokość oraz parametry. Efekt wizualny czyta się zatem nie tylko w widoku rzutu z góry ale również z boku, z perspektywy użytkownika chodników sąsiednich i jezdni. Część egzemplarzy jest w formie piennej z podniesioną koroną, część o naturalnym pokroju – ugałęzionych od nasady pnia a część stanowią egzemplarze wielopniowe. To zróżnicowanie występujących różnych sylwet tej samej rośliny w jednym ciągu podkreśla użycie typowo rodzimego, naturalnego materiału, nawiązującego do mazowieckiego krajobrazu. Ważne jest dalsze prowadzenie procesu inwestycyjnego czyli dopilnowania, by istotnie był to materiał uprawiany lokalnie w miejscowych szkółkach, co jest zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

W miejscach przecięcia się dwóch linii gabionów proponowane są punktowe nasadzenia pnący dobrze znoszących warunki miejskie, charakteryzujących się dużą tolerancją na uciążliwe dla roślin środowisko. Istotne jest, iż ta grupa roślin, nadal niedoceniana przez projektantów i inwestorów miejskich, daje ogromne możliwości „budowania” zieleni w przestrzeni miejskiej, również w miejscach trudnodostępnych i o minimalnej powierzchni dostępnego gruntu. Gatunki proponowane na nasadzenia punktowe przy gabionach, po krótkim czasie pokryją je, tworząc miejski melanż: kamienia naturalnego, stali i tworzywa roślinnego.

Wypełnienie przestrzeni pomiędzy gabionami stanowi kruszywo mineralne. Projektowane jest użycie kruszywa z melafiru o frakcji 16-32mm i brunatnej barwie nawiązującej do koloru ziemi. Dzięki dużej przepuszczalności takiego podłoża, większość wód opadowych odprowadzona zostanie w głąb profilu glebowego, do nawodnienia nasadzeń. Rozwiązanie takie zapobiega spływowi powierzchniowemu wód deszczowych do kanalizacji miejskiej i zapewnia jej infiltrację. Tego typu rozwiązanie nie tylko hamuje wzrost chwastów, co za tym idzie ogranicza nakłady na pielęgnację, wpływa również pozytywnie na cyrkulację wody w środowisku miejskim.

Projekt zostanie zrealizowany po zakończeniu robót drogowych, które są aktualnie wykonywane przez Zakład Robót i Konserwacji Dróg.